

**ТАТАРСТАН РЕСПУБЛИКАСЫ МӨСЛИМ МУНИЦИПАЛЬ РАЙОНЫ
ОЛЫ ЧАКМАК АВЫЛ ЖИРЛЕГЕ СОВЕТЫНЫҢ IV ЧАКЫРЫЛЫШ XIX
УТЫРЫШЫ**

КАРАР № 37

Олы чакмак авылы

«26» февраль 2022 ел

Татарстан Республикасы Мөслим муниципаль районы Олы Чакмак авыл жирлегендә халық алдында тыңлаулар, жәмәгать тыңлаулары үткөрү тәртибе турындагы нигезләмәне раслау хакында

Кешенең үнай тормыш шартларына хокукларын үтәү, жирле әһәмияттәге мәсъәләләр буенча муниципаль хокукый актлар проектлары турында Татарстан Республикасы Мөслим муниципаль районы Олы Чакмак авыл жирлегендә яшәүчеләр белән фикер альшу максатларында, «Россия Федерациясендә жирле үзидарәне оештыруның гомуми принциплары турында» 2003 елның 6 октябрендәге 131-ФЗ номерлы Федераль закон, Россия Федерациясе Шәһәр төзелеше кодексы, Татарстан Республикасы Мөслим муниципаль районының Олы Чакмак авыл жирлеге Уставы нигезендә, Мөслим муниципаль районы Олы Чакмак авыл жирлеге Советы **КАРАР БИРДЕ:**

1. Татарстан Республикасы Мөслим муниципаль районының Олы Чакмак авыл жирлегендә гавами тыңлауларны, жәмәгать фикер альшуларын оештыру һәм уздыру тәртибе турында нигезләмәне расларга.
2. Татарстан Республикасы Мөслим муниципаль районы Олы Чакмак авыл жирлеге Советының тубәндәге каарлары үз көчен югалткан дип танырга:
 - 1) «Татарстан Республикасы Мөслим муниципаль районының Олы Чакмак авыл жирлегендә гавами тыңлауларны оештыру һәм уздыру Тәртибе турында» 2017 елның 3 июлендәгэ 7 номерлы каары;
 - 2) «Татарстан Республикасы Мөслим муниципаль районының Олы Чакмак авыл жирлегендә гавами тыңлауларны оештыру һәм уздыру Тәртибе турында» 2012 елның 03 ноябрендә 3 номерлы каары.
3. Элеге каарны «Татарстан Республикасы хокукый мәғълұматының рәсми порталында» (pravo.tatarstan.ru) һәм Мөслим муниципаль районы сайтында (<http://www.muslimovo.tatarstan.ru>) урнаштырырга.
4. Элеге каарның үтәлешен контролдә тотуны үз өстемә алам..
5. Элеге каар рәсми басылып чыкканнан соң үз көченә керә.

Олы Чакмак авыл жирлеге башлыгы

И.М.Габидуллин

Мөслим муниципаль районы
Олы Чакмак авыл Советының
2022 елның 25 февралендәгэ

34 номерлы каарына күшүмтә

Мөслим муниципаль районы Олы Чакмак авыл жирлегендә гавами тыңлаулар, ижтимагый фикер альшулар оештыру һәм уздыру тәртибе турында нигезләмә

Татарстан Республикасы Мөслим муниципаль районының Олы Чакмак авыл жирлегендә (алга таба – Нигезләмә) гавами тыңлауларны, жәмәгать фикер альшуларын оештыру һәм уздыру тәртибе турында әлеге Нигезләмә Россия Федерациясе Конституциясе, Россия Федерациясе Шәһәр төзелеше кодексы, «Россия Федерациясендә жирле үзидарәне оештыруның гомуми принциплары турында» 2003 елның 6 октябрендәгэ 131-ФЗ номерлы Федераль закон һәм Татарстан Республикасы Мөслим муниципаль районы Олы Чакмак авыл жирлеге Уставы нигезендә эшләнгән.

1 бүлек. ГОМУМИ НИГЕЗЛӘМӘЛӘР

1 Статья 1. Төп төшенчәләр

Әлеге Нигезләмәдә түбәндәгә төп төшенчәләр күлланыла:

гавами тыңлаулар – Татарстан Республикасы Мөслим муниципаль районы Олы Чакмак авыл жирлегендә яшәүчеләрнең (алга таба текст буенча – авыл жирлеге) Татарстан Республикасы Мөслим муниципаль районы Олы Чакмак авыл жирлегенең жирле әһәмияттәге мәсьәләләре буенча муниципаль хокукый актлар проектларын гавами фикер альшу юлы белән жирле үзидарә органнары тарафыннан каарлар кабул итү процессында катнашу, шулай ук федераль законнарда, әлеге Нигезләмәдә билгеләнгән мәсьәләләр буенча фикер альшу формасы;

инициатив төркем – гавами тыңлауларда катнашу хокукына ия Россия Федерациясе гражданинары яисә гражданинары Төркеме;

жәмәгатьчелек вәкиле – физик зат, шул исәптән гавами тыңлауларда катнашучы карала торган мәсьәлә турында фикер альшуда катнашырга хокуклы юридик затлар, берләшмәләр вәкилләре. Жәмәгатьчелек вәкилләренә хезмәт вазыйфалары нигезендә жирле үзидарә яки дәүләт хакимияте органнарын тәкъдим итүче яисә алар эшчәнлегендә катнашучы, түләүле шартнамә нигезендә халык алдында тыңлауларга чыгарылган мәсьәләләр буенча каарлар кабул итүче затлар керми; гавами тыңлауларда катнашучылар-жирле үзидарә органнары һәм аларның вәкилләре, жәмәгатьчелек вәкилләре, гавами тыңлаулар экспертлары;

чыгыш ясарга хокуку булган гавами тыңлауларда катнашучылар-жирле үзидарә органнары һәм аларның вәкилләре, жәмәгатьчелек вәкилләре, әлеге Нигезләмәнен 6 статьясында билгеләнгән срокта оештыру комитетына гавами тыңлаулар мәсьәләләре буенча чыгыш ясауга үзләренең гаризаларын тапшырган затлар;

оештыру комитеты – Татарстан Республикасы Мөслим муниципаль районы

Олы Чакмак авыл жирлеге жирле үзидарә органнарының вазыйфай затларыннан, Татарстан Республикасы Мөслим муниципаль районны Олы Чакмак авыл жирлеге Советы депутатларыннан, жәмәгатьчелек вәкилләреннән һәм инициативалы төркемнәрдән паритет башлангычларда тупланган гавами тыңлауларны әзерләү һәм үткәрү буенча оештыру гамәлләрен гамәлгә ашыручи коллегиаль орган;

гавами тыңлаулар эксперты – гавами тыңлаулар мәсьәләләре буенча махсус белемгә ия һәм бу статуста вәкаләтле орган тарафыннан билгеләнгән зат. Эксперт халық алдында тыңлаулар мәсьәләләре буенча сораулар һәм тәкъдимнәрне язмача тапшыра һәм, аларны аргументацияләү өчен фикер алышуларда катнаша.

Статья 2. Халық тыңлауларын үткәрү максатлары

Гавами тыңлаулар түбәндәге максатларда үткәрелә:

мәжбүри тәртиптә, авыл халкы катнашында, халық алдында тыңлауларга чыгарыла торган Татарстан Республикасы Мөслим муниципаль районны Олы Чакмак авыл жирлегенең жирле әһәмияттәге мәсьәләләре буенча муниципаль хокукый актлар проектларын тикшерү;

гавами тыңлауларга чыгарылган мәсьәләләр буенча жәмәгатьчелек фикерен ачыклау һәм исәпкә алу.

Гавами тыңлаулар нәтижәләрен әзерләү, үткәрү һәм билгеләү эксперталарның ачыклыгы, хәбәрдарлыгы, ихтыярлылыгы, бәйсезлеге принциплары нигезендә гамәлгә ашырыла.

Статья 3. Халық тыңлауларына чыгарыла торган сораулар

1. Гавами тыңлаулар жирле әһәмияттәге мәсьәләләр буенча үткәрелә. Халық тыңлауларының нәтижәсе жирле үзидарә органнары өчен тәкъдим итү характерына ия.

2. Гавами тыңлауларга мәжбүри рәвештә чыгарыла:

1) Татарстан Республикасы Мөслим муниципаль районнының Олы Чакмак авыл жирлеге уставы проекты – (алга таба – Устав), шулай ук Уставка үзгәрешләр һәм естәмәләр керту турында Татарстан Республикасы Мөслим муниципаль районны Шуган авыл жирлеге Советының карар проекты, Уставка Россия Федерациясе Конституциясе, федераль законнар, Уставны әлеге норматив хокукый актларга туры китерү максатларында Татарстан Республикасы конституциясе (уставы) яисә законнары нигезләмәләрен төгәл кабатлау рәвешендә үзгәрешләр керту очракларыннан тыш;

2) жирле бюджет проекты һәм аның үтәлеше турында хисап;

3) Татарстан Республикасы Мөслим муниципаль районнының Олы Чакмак авыл жирлеген социаль-икътисадый үстерү стратегиясе проекты;

4) Татарстан Республикасы Мөслим муниципаль районны Олы Чакмак авыл жирлеген үзгәртеп кору турындагы сораулар, «Россия Федерациясендә жирле үзидарә оештыруның гомуми принциплары турында» 2003 елның 6 октябрендәге 131-ФЗ номерлы Федераль законның 13 статьясы нигезендә, Татарстан Республикасы Мөслим муниципаль районны Шуган авыл жирлеген үзгәртеп кору өчен, тавыш бирү юлы белән яисә жыеннарда белдерелгән Татарстан Республикасы Мөслим муниципаль районны Олы Чакмак авыл жирлеге халкының ризалыгын алу таләп ителгән очраклардан тыш;

5) территорияләрне төзекләндерү կагыйдәләре проекты, төзекләндерү қагыйдәләренә үзгәрешләр кертүне күздә тоткан проект.

6) федераль законнарда билгеләнгән башка мәсьәләләр.

3. Жәмәгать фикер алышуларына, «Россия Федерациясендә жәмәгать контроле нигезләре турында» 2014 елның 21 июлендәге 212-ФЗ номерлы Федераль закон нигезләмәләрен исәпкә алып, әлеге Нигезләмә нигезендә эйләнә-тире мохитне саклау, муниципаль ихтыяжларны тәэммин итү өчен товарлар, эшләр, хезмәт күрсәтуләр сатып алу мәсьәләләре, федераль законнарда, Татарстан Республикасы законнарында, муниципаль норматив хокукый актларда билгеләнгән очракларда мәжбүри тәртиптә чыгарыла.

4. «Россия Федерациясендә жирле үзидарә оештыруның гомуми принциплары турында» 2003 елның 6 октябрендәге 131-ФЗ номерлы Федераль законның 15 статьясындагы 4 өлеше нигезендә килешүләр төзү юлы белән, жирле үзидарә органнарының тапшырылган вәкаләтләре мәсьәләләре буенча Россия Федерациясе, Татарстан Республикасы законнары белән билгеләнгән башка мәсьәләләр буенча гавами тыңлауларга, иҗтимагый фикер алышуга башка сораулар чыгарылырга мөмкин

5. Бер үк вакытта гавами тыңлаулар, берничә мәсьәлә буенча иҗтимагый фикер алышулар әгәр бу hәр мәсьәлә буенча hәрьяклап фикер алышуга комачауламаса уздыру рөхсәт ителә.

6. Гавами тыңлауларны оештыру hәм уздыру, әгәр Россия Федерациясе законнарында башкача билгеләнмәгән булса, жирле бюджет акчалары исәбеннән финанслана..

Статья 4. Халык тыңлаулары инициаторлары

Гавами тыңлаулар Татарстан Республикасы Мөслим муниципаль районы Олы Чакмак авыл халкы, Татарстан Республикасы Мөслим муниципаль районы Олы Чакмак авыл жирлеге Советы (алга таба – Совет), Татарстан Республикасы Мөслим муниципаль районы Олы Чакмак авыл жирлеге башлыгы (алга таба – башлык) яисә авыл жирлеге башкарма комитеты житәкчесе инициативасы белән үткәрелә.

Халык алдында тыңлаулар үткәру буенча Халык инициативасы 18 яшкә җиткән, 10 кешедән дә ким булмаган гражданнар төркеменнән чыгып эш итәргә мөмкин.

2 БҮЛЕК. ХАЛЫК ТЫҢЛАУЛАРЫН БИЛГЕЛӘҮ

Статья 5. Халык тыңлауларын билгеләү

1. Халык яки авыл жирлеге Советы инициативасы белән үткәрелә торган гавами тыңлаулар авыл жирлеге Советы карары белән билгеләнә.

Жирлек башлыгы яки башкарма комитеты житәкчесе инициативасы белән үткәрелә торган гавами тыңлаулар Татарстан Республикасы Мөслим муниципаль районының Олы Чакмак авыл жирлеге башлыгы тарафыннан билгеләнә.

Гавами тыңлаулар Россия Федерациясе законнары белән жирле үзидарә органнары вәкаләтләренә кертелгән мәсьәләләр буенча үткәрелә.

2. Халык алдында тыңлаулар уздыру hәм инициативаны хуплап халыкның имзаларын жыю турында халык инициативасын күрсәту өчен кимендә 10 кеше

санында инициатив төркем төзелә.

2.1. Инициатив төркем авыл жирлеге Советына тәкъдим итә:

- гавами тыңлаулар мәсъәләсен күрсәтеп, гавами тыңлаулар билгеләү түрында гариза һәм аларны үткәрүнең кирәклеген нигезләү, 1 нче күшымта нигезендә, гражданнарның инициатив төркеме вәкаләтле вәкиле тарафыннан имзаланган гариза;

- муниципаль хокукий акт проекты (аны гавами тыңлауларда карауга кертелгән очракта);

- муниципаль хокукий актны кабул итү зарурлығы нигезләмәсен үз эченә алган анлатма язы, аның максатлары һәм төп нигезләмәләре (гавами тыңлауларда карауга кертелгән очракта);

- финанс-икътисадый нигезләү (гамәлгә ашыру өстәмә матди һәм башка чыгымнар таләп итә торган муниципаль хокукий актны гавами тыңлауларда карауга керткән очракта);

- 2 нче күшымта нигезендә гражданнарның инициатив төркеме исемлеге;

- инициативалы төркем төзү түрында карап кабул ителгән жыелыш беркетмәсе;

-инициатив төркемнең вәкаләтле вәкиле тарафыннан имзаланган, инициатив төркем тарафыннан тапшырылган документлар исемлеген үз эченә алган, битләр саны, шулай ук муниципаль хокукий акт проектының нотыкчысы күрсәтелгән (муниципаль хокукий акт проектын гавами тыңлауларда карауга керткән очракта) озату хаты.

Гариза һәм беркетмәгә рәислек итүче (гражданнарның инициатив төркеме вәкиле) һәм инициатив төркем жыелышы секретаре тарафыннан имзаланырга тиеш.

2.2. Әгәр дә авыл жирлеге Советына бер үк вакытта әлеге статьяның 2.1 пунктчасында билгеләнгән барлық документлар тапшырылган булса, гариза тапшырылган дип санала.

2.3. Советка гариза һәм аңа теркәлә торган документлар көргән көннән башлап 30 көн эчендә гавами тыңлаулар уздыру инициативасын хуплаучы халыкның имзалары – әлеге Нигезләмәнең 3 нче күшымтасы формасы нигезендә, 18 яшькә житкән Шуган авыл жирлеге халкының кимендә 100 имzasы жыелышында һәм тапшырылырга тиеш.

Имзалар гавами тыңлаулар уздыру түрындагы инициативаны күрсәтү түрындагы гариза биргән көннең иртәгесеннән жыелышында мөмкин. Имза қәгазенә кулдан язылмаган яисә карандаш белән язылган белешмәләр керту рөхсәт ителми. Гражданнар түрында тиешле белешмәләрдә һәм аларны язылу қәгазенә һәм таныклык язына керту даталарында төзәтмәләр гражданнар һәм имза жыючылар тарафыннан сөйләшенгән булышында һәм имзаланырга тиеш.

2.4. Совет эш төркемен төзи һәм имзалар қәгазыләрен тапшырган көннән алып 10 көн эчендә тапшырылган белешмәләрне тикшерә.

Имзалар қәгазыләрендәге имзаларны һәм белешмәләрне тикшерү нәтижәләре буенча имза гамәлгә яраклы яисә яраксыз дип танылырга мөмкин. Әлеге Нигезләмә нигезендә аның гамәлгә яраксызлыгы билгеләнмәгән булса, имза яраклы була.

Имзалар жыю һәм (яки) имза куелган қәгазынерәсмиләштерү тәртибен бозып жыелган имзалар дөрес түгел дип таныла:

1) имзалар жыю чорыннан тыш жыелган имзалар;

2) 18 яшькә житмәгән Татарстан Республикасы Мөслим муниципаль районның Олы Чакмак авыл жирлегендә яшәүчеләрнең имзалары;

3) имза қәгазенә үз имzasын үз кулы белән керту датасын күрсәтмичә

гражданнар имзалары;

4) имзалар көгазенә қулдан язылмыйча яисә карандаш белән кертелгән белешмәләр;

5) гражданнар турында аларга туры килә торган белешмәләрдә һәм имза көгазенә керту даталарында төзәтүләр булган имзалар, әгәр бу төзәтүләр гражданнар, имзалар жыючылар тарафыннан махсус килештерелмәгән булса;

6) рәвеше әлеге Нигезләмәгә 3 нче күшымта таләпләренә туры килми торган имзалар көгазендәге барлык имзалар.

Тикшерү нәтижәләре имза көгазыләрен тикшерү беркетмәсе белән рәсмиләштерелә (4 нче күшымта).

2.5. Авыл жирлеге Советының чираттагы утырышында, имза битләре кергән көннән 15 көн эчендә, халык алдында тыңлаулар билгеләү яки халык алдында тыңлаулар билгеләү турындагы гаризаны кире кагу турында карап кабул ителә:

1) гавами тыңлауларга чыгарыла торган мәсьәләләр, әлеге Нигезләмәнен 3 статьясында каралган очраклардан тыш, жирле үзидарә органнары компетенциясенә көрмәсә;

2) тәкъдим ителгән гамәлдәге имзалар саны халыкның гавами тыңлаулар уздыру турындагы инициативасын алга этәру өчен житәрлек булмаса;

3) инициативаны тәкъдим итү тәртибе үтәлмәсә;

4) карауга тәкъдим ителә торган муниципаль норматив хокукый акт проекты Россия Федерациясе Конституциясе нигезләмәләренә, федераль конституциячел законнарга, федераль законнарга, башка норматив хокукый актларга туры килмәсә;

5) шундый ук мәсьәлә чыгарылган гавами тыңлауларны үткәрү датасыннан бер елдан да кимрәк вакыт узмаса.

2.6. Баш тарткан житешсезлекпәрне бетерү шарты белән, гавами тыңлаулар билгеләү турындагы гаризаны кире кагу, гавами тыңлаулар билгеләү өчен инициатив төркем тарафыннан документларны кабат керту өчен киртә түгел.

2.7. Халык алдында тыңлаулар билгеләү турындагы мәсьәлә авыл жирлеге Советы тарафыннан әлеге Нигезләмә нигезендә карала.

2.8. Халык алдында тыңлаулар билгеләү турында гариза кире кагылган очракта, авыл жирлеге Советы эш көннәрендә исәпләнә торган 5 көнлек срокта гражданнарынң инициатив төркеме вәкиле адресына язмача дәлилләнгән хәбернамә жибәрә.

3. Халык алдында тыңлауларны билгеләгән Совет, башлык, тыңлауларны үткәрү мәсьәләсе, сроклары, вакыты һәм урыны, оештыру комитеты составы, тәкъдимнәрне исәпкә алу һәм муниципаль хокукый акт проекты турында фикер алышуда гражданнарынң катнашу тәртибе турында гавами тыңлауларга чыгарыла торган тиешле муниципаль актлар кабул итә.

Гавами тыңлауларны үткәрү датасы, әгәр федераль законнарда, Уставта һәм әлеге Нигезләмәдә башкача билгеләнмәгән булса, гавами тыңлаулар билгеләү турында муниципаль хокукый акт кабул ителгән көннән 20 көн эчендә билгеләнә.

Статья 6. Халык алдында тыңлаулар турында мәгълүмат бирү

1. Муниципаль берәмлек халкына мәгълүмат бирү – Татарстан Республикасы Мөслим муниципаль районы Олы Чакмак авыл жирлеге башкарма комитеты тарафыннан гавами тыңлауларны билгеләү турында, әгәр федераль законнарда, Уставта башкасы каралмаган булса, календарь көннәрендә исәпләнгән гавами тыңлаулар үткәрү көненә кадәр, 7 көн эчендә, Мөслим муниципаль района Шуган

авыл жирлегенең рәсми сайтында һәм мәгълүмат стендында муниципаль хокукый актның күшымталы проекты белән гавами тыңлаулар билгеләү турында (аны карау гавами тыңлауларга кертелгән очракта) бастырып чыгару юлы белән башкарыла.

1.1 Гавами тыңлауларның нәтижәләре Мөслим муниципаль районы Олы Чакмак авыл жирлегенең мәгълүмати стендында һәм рәсми сайтында басыла.

3 БҮЛЕК. ХАЛЫҚ ТЫҢЛАУЛАРЫН ӘЗЕРЛӘҮ ҺӘМ ҮТКӘРҮ

Статья 7. Халық тыңлауларын әзерләү һәм үткәрү

1. Гавами тыңлаулар билгеләү турында карап кабул иткән жирле үзидарә органы Совет депутатлары, Татарстан Республикасы Мөслим муниципаль районы Олы Чакмак авыл жирлеге башкарма комитеты хезмәткәрләре, иҗтимагый оешмалар вәкилләре, гражданнарның инициатив төркеме (әгәр халық тыңлауларын үткәрү инициаторы булып гражданнарның инициатив төркеме чыгыш ясаса) арасыннан 3 кешедән торган оештыру комитетын төзи. Оештыру комитеты формалашканнан соң 3 көннән дә соңга калмыйча үткәрелә торган беренче утырышта үз составыннан рәисне, рәис урынбасарын һәм секретарен сайлый. Оештыру комитеты утырышта аның әгъзаларының яртысыннан артыгы булганда карап кабул итәргә хокуклы.

Оештыру комитеты тыңлаулар уздырыла торган бинага тыңлауларда катнашырга теләүчеләргә тоткарлыксыз керүне тәэммин итәргә тиеш.

Гавами тыңлаулар узган көнне оештыру комитеты гавами тыңлауларда катнашучыларны теркәүне оештыра.

2. Гавами тыңлауларда оештыру комитеты рәисе рәислек итә. Рәислек итүче гавами тыңлауларны ача, гавами тыңлау мәсьәләсен (мәсьәләләрен), тыңлауларны үткәрү тәртибе буенча тәкъдимнәрне игълан итә, үзен, секретарен һәм экспертларын таныштыра, тыңлауларны үткәрү инициаторларын күрсәтә. Оештыру комитеты секретаре гавами тыңлаулар беркетмәсен алыш бара.

3. Вәкаләтле вәкил фикер алышу үткәрелә торган мәсьәләне игълан итә һәм гавами тыңлаулар уздыру инициаторлары тарафыннан вәкаләтле затка, экспертларга, шулай ук чыгыш ясарга хокукуы булган гавами тыңлауларда катнашучыларга сүз бирә. Чыгышларның чираты рәислек итүче тарафыннан билгеләнә.

4. Тыңлауларда катнашучылар, шул исәптән экспертлар да, үз тәкъдимнәрен төшерергә һәм (яисә) гавами тыңлауларда башка катнашучылар күрсәткән тәкъдимнәргә күшүлүргә хокуклы.

Фикер алышу йомгаклары буенча гавами тыңлауларга чыгарылган жирле әһәмияттәге мәсьәләне (мәсьәләләрен) хәл итү буенча тәкъдимнәрнен бердәм исемлеге төзелә, моңа гавами тыңлауларда катнашучылар төшереп калдырган тәкъдимнәр керми.

5. Йомгаклау документын төзегәннән соң рәислек итүче тәкъдимнәр белән жирле әһәмияттәге мәсьәләне (мәсьәләләрен) хәл итүнең йомгаклау вариантын тавышка куя. Гавами тыңлаулардагы караплар гавами тавыш бирү юлы белән тыңлауларда катнашучылар саныннан күччелек тавыш белән кабул итәлә. Тыңлауларда катнашкан һәр кеше бер тавышка ия, ул жирле әһәмияттәге мәсьәләне хәл иткән өчен тавыш бирә, аңа каршы була яки тавыш бирудән тыела. Тавыш бирү нәтижәләре беркетмәгә кертелә (5 нче күшымта). Беркетмәгә гавами тыңлауларның

рәисе һәм сәркатибе тарафыннан имзалана.

6. Гавами тыңлаулар беркетмәсе нигезендә, гавами тыңлаулар уздырган көннән алып эш көннәрендә исәпләнә торган 3 көн эчендә гавами тыңлаулар нәтижәләре турында йомгаклау төзелә (6 нчы күшымта), анда тубәндәгеләр күрсәтелә:

- 1) гавами тыңлауларга чыгарыла торган сораяу (сораулар);
 - 2) гавами тыңлаулар уздыру инициаторы;
 - 3) гавами тыңлауларны билгеләү турында хокукый акт датасы, номеры һәм исеме, шулай ук аны бастырып чыгару (халыкка житкерү) датасы;
 - 4) гавами тыңлаулар уздыру датасы, вакыты һәм урыны;
 - 5) гавами тыңлаулар уздырган оештыру комитеты;
 - 6) гавами тыңлауларда катнашучылар, шул исәптән чыгышка хокук алган затлар турында мәгълүмат;
 - 7) гавами тыңлауларга чыгарылган жирле әһәмияттәге мәсьәләне (мәсьәләләрне) хәл итү буенча тәкъдимнәрнең һәм тәкъдимнәрнең бердәм исемлеге, моңа гавами тыңлауларда катнашучылар төшереп калдырган тәкъдимнәр керми;
 - 8) жирле әһәмияттәге мәсьәләне хәл итүнен йомгаклау варианты;
 - 9) гавами тыңлауларда катнашучыларның тавыш бирү нәтижәләре.
8. Гавами тыңлаулар нәтижәләре турындағы бәяләмәгә утырыш рәисе һәм секретаре имза сала һәм гавами тыңлаулар узган көннән алып эш көннәрендә исәпләнә торган 5 көн эчендә бастырып чыгарылырга (халыкка житкерелергә) тиеш.
9. Гавами тыңлаулар нәтижәләре турында бәяләмә гавами тыңлауларга чыгарылган мәсьәләләр буенча карап кабул итү өчен жаваплы жирле үзидарә органы тарафыннан мәжбүри каралырга тиеш. Карап нәтижәләре мәжбүри тәртиптә гавами тыңлаулар инициаторларына, жирле үзидарәнең вәкаләтле органы тарафыннан гавами тыңлаулар нәтижәләре турында бәяләмәне караган көннән алып, 5 эш көнендә исәпләнә торган срокта бастырып чыгару (халыкка житкерү) юлы белән муниципаль берәмлек халкына кадәр житкерелә.
10. Гавами тыңлаулар нәтижәләре турында бәяләмә, Россия Федерациясе законнарында билгеләнгән очраклардан тыш, тәкъдим итү характеристына ия.

Глава 4. ЖӘМӘГАТЬ ТЫҢЛАУЛАРЫН, ИЖТИМАГЙ ФИКЕР АЛЫШУЛАРНЫ ОЕШТЫРУ ҺӘМ УЗДЫРУ ҮЗЕНЧӘЛЕКЛӘРЕ

Статья 8. Татарстан Республикасы Мөслим муниципаль районы Олы Чакмак авыл жирлеге Уставы (алга таба – Устав) проектын һәм Уставка үзгәрешләр керту турында Совет карары проектын гавами тыңлауларда карау үзенчәлекләре

1. Уставка үзгәрешләр һәм өстәмәләр керту турында Совет карары проекты һәм устав проекты «Россия Федерациясендә жирле үзидарә оештыруның гомуми принциплары турында» 2003 елның 06 октябрендәге 131-ФЗ номерлы Федераль законда каралган үзенчәлекләрне исәпкә алып, гавами тыңлауларда карала.

2. Уставка үзгәрешләр һәм өстәмәләр керту турында Совет карары проекты һәм устав проекты Советның аны кабул итү турындағы мәсьәләне карау көненә кадәр 30 көннән дә соңга калмыйча рәсми басылып чыгарга (халыкка житкерелергә) тиеш. Бер үк вакытта күрсәтелгән проект буенча тәкъдимнәрне исәпкә алу тәртибе, гражданнарның аны тикшерүдә катнашу тәртибе, шулай ук проект буенча гавами тыңлаулар билгеләү турында Совет карары бастырыла.

Уставка үзгәрешләр һәм өстәмәләр керту турында Совет карары проекты

буенча тәкъдимнәрне рәсми бастырып чыгару (халыкка житкерү), шулай ук уставка Уставны әлеге норматив хокукий актларга туры китерү максатларында Россия Федерациясе Конституциясе, федераль законнар, Татарстан Республикасы Конституциясе, Татарстан Республикасы законнары нигезләмәләрен төгөл яңадан күрсәту формасына үзгәрешләр кертелгән очракта, гражданнарынц аның фикер алышуында катнашу тәртибе таләп ителми.

3. Устав проекты яки Советның Уставка үзгәрешләр һәм өстәмәләр керту турында карары проекты буенча гавами тыңлаулар уставта билгеләнгән срокларда, эмма күрсәтелгән проектлар басылып чыкканнан соң 7 көннән дә иртәрәк үткәрелми.

4. Устав проекты яисә Уставка үзгәрешләр һәм өстәмәләр керту турында Совет карары проекты буенча гавами тыңлаулар уздыру буенча вәкаләтле орган булып оештыру комитеты тора.

Статья 9. Жирле бюджет проектын һәм аның үтәлеше турындагы хисапны гавами тыңлауларда карау үзенчәлекләре

1. Жирлекнең жирле бюджеты проекты һәм аның үтәлеше турындагы еллык хисап, Россия Федерациясе Бюджет кодексы, башка федераль законнар, Устав, Татарстан Республикасы Мөслим муниципаль районның Олы Чакмак авыл жирлегендә бюджет процессы турындагы Нигезләмә белән каралган үзенчәлекләрне исәпкә алыш, гавами тыңлауларда карала.

2. Жирле бюджет проекты һәм жирле бюджет үтәлеше турындагы хисап буенча гавами тыңлаулар үткәруне гамәлгә ашыручи орган булып Совет тора.

Бюджет проекты һәм аның үтәлеше турындагы хисап буенча гавами тыңлаулар Совет тарафыннан билгеләнә.

3. Жирлекнең жирле бюджеты проекты, аның үтәлеше турындагы хисап буенча гавами тыңлаулар билгеләү турындагы карап кабул итеп генән соң 10 көн эчендә бастырылырга тиеш.

4. Жирле бюджет проекты, жирле бюджет үтәлеше турындагы хисап буенча гавами тыңлаулар жирле бюджет проекты (жирле бюджет үтәлеше турындагы хисап) басылып чыкканнан соң 7 календарь көннән дә иртәрәк үткәрелми.

Статья 10. Татарстан Республикасы Мөслим муниципаль районы Шуган авыл жирлегенең социаль-икътисадый үсеше стратегиясе проектын гавами тыңлауларда карау үзенчәлекләре

Муниципаль берәмлекнең социаль-икътисадый үсеше стратегиясе проектларына кагылышлы сораулар «Россия Федерациясендә жирле үзидарә оештыруның гомуми принциплары турында» 2003 елның 6 октябрендәге 131-ФЗ номерлы Федераль законда, «Россия Федерациясендә стратегик планлаштыру турында» 2014 елның 28 июнендәге 172-ФЗ номерлы Федераль законда каралган үзенчәлекләрне исәпкә алыш гавами тыңлауларга чыгарыла .

Статья 11. Муниципаль берәмлекне үзгәртеп кору турындагы мәсьәләне гавами тыңлауларда карау үзенчәлекләре

1. Муниципаль берәмлекне үзгәртеп кору турындагы мәсьәлә буенча гавами тыңлаулар, «Россия Федерациясендә жирле үзидарә оештыруның гомуми принциплары турында» 2003 елның 6 октябрендәге 131-ФЗ номерлы Федераль

законның 13 статьясында каралған очракларда (курсөтелгән Федераль законның 13 статьясындағы 5 өлешиңнән тыш) үткәрелә.

2. Муниципаль берәмлекне үзгәртеп кору турындағы мәсьәлә буенча гавами тыңлаулар уздыру буенча вәкаләтле орган-оештыру комитеты.

Статья 12. Муниципаль берәмлекләрнең территориаль планлаштыру документлары проектлары буенча жәмәгать фикер алышуларында, гавами тыңлауларда мәсьәләләрне карау үзенчәлекләре

1. Генераль планнар, жирдән файдалану һәм төзелеш кагыйдәләре проектлары, территорияне планлаштыру проектлары, территорияне межалау проектлары, курсөтелгән расланган документларның берсенә үзгәрешләр кертүне құздә тоткан проектлар, жир кишәрлеген яки капитал төзелеш объектын шартлы рәвештә рөхсәт ителгән файдалануга рөхсәт бирү туралындағы караплар проектлары, рөхсәт ителгән төзелеш, реконструкция объектларын рөхсәт ителгән төзелешнәң ин чик параметрларыннан читләштерүгә рөхсәт бирү туралындағы караплар проектлары кебек мәсьәләләр, капитал төзелеш объектларын үзгәртеп кору проектларына, жир участокларын һәм капитал төзелеш объектларын рөхсәт ителгән файдалануның бер төрен үзгәрту мәсьәләләренә кагылышлы мәсьәләләр, жирдән файдалану һәм төзелеш кагыйдәләренең расланмаган булмаганды, шулай ук, Россия Федерациясе Шәһәр төзелеше кодексы һәм «Россия Федерациясенде жирле үзидарә оештыруның гомуми принциплары туралы» Федераль закон белән билгеләнгән нигезләмәләрне исәпкә алыш, жәмәгать тыңлауларына, жәмәгать фикер алышуларына чыгарылыша мөмкин.

2. Жирлекләрне территориаль планлаштыру документлары проектлары буенча ижтимагый фикер алышуларны, гавами тыңлауларны оештыру һәм уздыру үзенчәлекләре Россия Федерациясе Шәһәр төзелеше кодексының 5.1 ст., 28 ст. билгеләнгән.

Статья 13. Муниципаль берәмлекләрнең территориаль планлаштыру документлары проектлары буенча жәмәгать фикер алышуларында, гавами тыңлауларда мәсьәләләрне карау үзенчәлекләре

1. Ижтимагый фикер алышуларның карау предметы муниципаль берәмлек территориясенде эйләнә-тире мохиткә билгеле бер эшчәнлектән мөмкин булган йогынтыны бәяләү булып тора.

2. Ижтимагый фикер алышуларның инициаторы түбәндәгеләр:

- заказчи – билгеләнгән эшчәнлек буенча документлар өзөрләү өчен әлеге эшчәнлек төренә карата куела торган норматив таләпләр нигезендә жавап бирүче һәм экспертизага билгеләнгән эшчәнлек буенча документация бирүче юридик яисә физик зат (гражданнар төркеме);

- эйләнә-тирәлеккә йогынтыны бәяләү эшләрен башкаручи – эйләнә-тирәлеккә йогынтыны бәяләүне үткәрүне гамәлгә ашыручы юридик яки физик зат (заказчи эйләнә-тире мохиткә йогынты ясауны бәяләү буенча эшләр башкару хокуқын биргән заказчи яки физик (юридик) зат);

- эйләнә-тире мохитне саклау өлкәсендәге эшчәнлекне (социаль-мәдәни традицияләрне, тарихи ядкарләрне h.b. саклап калуны) үз уставы нигезендә гамәлгә ашыручы теләсә кайсы ижтимагый берләшмә (оешма) һәм муниципаль берәмлек территориясенә кагыла торган аның эшчәнлегенең территориаль өлкәсе.

3. Ижтимагый фикер алышуулар темасы эйләнә-тире мохиткә планлаштырылган хужалык һәм экология экспертизасы объекты булган башка эшчәнлекнең йогынтысын бәяләү булып тора.

4. Жәмәгать фикер алышуулары инициаторы тарафыннан жирлек Советы рәисе исеменә, билгеләнгән эшчәнлекнең гомуми тасвирламасын үз эченә алган документация күшымтасы белән, фикер алышу объектының фаразлана торган датасы, ижтимагый фикер алышуулар үткәрү вакыты һәм урыны белән язма рәвештә гариза жибәрелә.

5. Жирлек Советы рәисе жәмәгать фикер алышууларына чыгарылучы мәсъәләне өзөрләү өчен җаваплы вазыйфаи затларны билгели.

6. Ҙаваплы вазыйфаи затлар ижтимагый фикер алышуулар инициаторы тарафыннан тәкъдим ителгән материалларны 10 көн эчендә экология экспертизасы турында Россия Федерациясе законнары таләпләренә туры килүгә тикшереләр. Материаллар составы законнар таләпләренә туры килмәгән очракта, ижтимагый фикер алышу инициаторына ачыкланган хокук бозуларны 30 көн эчендә бетерү кирәклеге турында хәбәр ителә. Әлеге курсәтмәне ике ай дәвамында үтәмәү Материалларны фикер алышууларны оештырмыйча гына ижтимагый фикер алышуулар инициаторына кире кайтаруга китеэр.

7. Тапшырылган материалларның закон таләпләренә туры килүен билгеләгәннән соң, җаваплы вазыйфаи затлар жирлек Советына документлар жибәрәләр, ул ижтимагый фикер алышууларны үткәрү датасы һәм урыны турында каар кабул итә.

8. Ижтимагый фикер алышуулар аның янында яки территориясенде эшчәнлекне тормышка ашыру планлаштырылган торак пункт территориясенде үткәрелә.

9. Эйләнә-тире мохиткә йогынтыны бәяләү буенча материалларның алдан вариантыннан файдалану сроклары һәм урыны турында, ижтимагый фикер алышуулар уздыру датасы һәм урыны турында мәгълүмат әлеге статьяның 10 пунктында курсәтелгән массакүләм мәгълүмат чарагында, ижтимагый фикер алышуулар уздыру тәмамланганчы 30 көннән дә сонга калмыйча бастырып чыгарыла.

Заказ бирүче шулай ук аның мәнфәгатында турыйдан-туры яки читләтеп курсәтелгән эшчәнлек гамәлгә ашырылган очракта кагылырга мөмкин булган кызыксынучы жәмәгатьчелеккә һәм курсәтелгән массакүләм мәгълүмат чарагында керә алмый торган эйләнә-тирәлеккә йогынтыны бәяләү процессында башка катнашучыларга әлеге мәгълүматны хәбәр итә.

Әйләнә-тире мохиткә йогынтыны бәяләү материалларыннан файдалану заказчи тарафыннан билгеләнгән эшчәнлекне тормышка ашыру турында каар кабул ителгәннән соң барлык срок эчендә тәэммин ителә.

10. Әлеге сорай өчен җаваплы авыл жирлеге Советы аппараты белгечләре тарафыннан жәмәгатьчелек фикер алышуулары үткәрү турында каар кабул ителгәннән соң 5 көн эчендә, ижтимагый фикер алышууларның инициаторы катнашында, мәгълүмат бастыруга жибәрелә. Эйләнә-тирәлеккә йогынтыны бәяләүдә катнашучыларга хәбәр итү, алдан бәяләү һәм эйләнә-тирәлеккә йогынтыны бәяләүне үткәрүгә техник бирем төзү этабында жәмәгатьчелеккә һәм башка катнашучыларга хәбәр итү заказчи тарафыннан башкарыла. Мәгълүмат кыскача гына федераль башкарма хакимият органнарының рәсми басмаларында (федераль дәрәҗәдәге экспертиза объектлары өчен), Татарстан Республикасы органнарының рәсми басмаларында һәм территориясенде дәүләт экологик экспертиза объектын тормышка ашыру, шулай ук территориясенде хужалык һәм башка эшчәнлек эйләнә-

тирәлеккә йогынты ясарға мөмкин булған территорияләрендә Мөслим муниципаль районы муниципаль берәмлеге жирле үзидарә органнарының рәсми мәгълүматларының рәсми басмаларында бастырып чыгарыла.

Мәгълүмат үз эченә алырга тиеш:

- билгеләнгән эшчәнлекнең исеме, максатлары һәм урыны турында;
- заказ бирученең яки аның вәкиленең атамасы һәм адресы турында;
- әйләнә-тирәлеккә йогынтыны бәяләүне үткәрүнең якынча сроклары турында;
- жәмәгатьчелек фикер алышуын оештыру өчен җаваплы орган турында;
- ижтимагый фикер алышуның күз алдында тотылган формасы, шулай ук искәрмәләр һәм тәкъдимнәр бирү формасы;
- әйләнә-тирәлеккә йогынтыны бәяләү буенча техник биремнән сроклары һәм урыны турында;
- башка мәгълүмат.

11. Авыл жирлеге Советы хезмәткәрләре, жәмәгатьчелек фикер алышуларын уздыру өчен җаваплы хезмәткәрләре, мәгълүмат басылганнын соң 30 көн эчендә жәмәгатьчелектән искәрмәләр һәм тәкъдимнәр кабул итәләр һәм документлаштыралар. Әлеге искәрмәләр һәм тәкъдимнәр ижтимагый фикер алышулар барышында уқылып, беркетмәгә кертелә.

Татарстан Республикасы Мөслим
муниципаль районы Олы Чакмак
авыл жирлегендә гавами
тыңлауарны оештыру һәм үткәрү тәртибе
турындагы нигезләмәгә 1 нче күшымта

ГАВАМИ ТЫҢЛАУЛАР БИЛГЕЛӘҮ ТУРЫНДА ГАРИЗА

_____ кешедән торган инициатив төркем Татарстан Республикасы Мөслим муниципаль районы
_____ авыл жирлеге халкы инициативасы белән тубәндәгә мәсьәлә буенча халык алдында гавами
тыңлаулар үткәрергә тәкъдим итә:

Гавами тыңлаулар уздыру кирәклеген нигезләү:

Күшымта (фактта тәкъдим ителгән документлар курсәтелә):

1) муниципаль хокукий акт проекты (кертелгән очракта);

2) аңлатма языу;

3) финанс-икътисадый нигезләү (гамәлгә ашыру өстәмә матди һәм башка чыгымнар таләп итәчәк
муниципаль хокукий акт кертелгән очракта);

4) гражданинарың инициатив төркеме исемлеге;

5) гражданинарың инициатив төркемен төзү турында карап кабул ителгән жыелыш беркетмәсе;

6) озату хаты.

Гражданинарың инициатив төркеменең вәкаләтле вәкиле _____

(имза) (Ф.И.А.и.)

Гражданинарың инициатив төркеме секретаре _____

(имза) (Ф.И.А.и.)

Татарстан Республикасы Мөслим
муниципаль районы Олы Чакмак
авыл жирлегендә гавами
тыңлауларны оештыру һәм үткәрү тәртибе
турындагы нигезләмәгә 2 нче күшымта

ИНИЦИАТИВ ТӨРКЕМ ӘГЪЗАЛАРЫ ИСЕМЛЕГЕ

N т/б	Фамилиясе, исеме, атасының исеме һәм туган елы (18 яшендә-туу көне һәм ае)	Яшәү урыны адресы	Шәхесне раслаучы паспорт мәгълүматлары сериясе, номеры, кем тарафыннан һәм кайчан бирелгән.	Шәхси имза

Гражданнарың инициатив төркеме вәкаләтле вәкиле _____

(имза) (Ф.И.А.и.)

Татарстан Республикасы Мөслим
муниципаль районы Олы Чакмак
авыл жирлегендә гавами
тыңлаулярны оештыру һәм үткәрү тәртибе
турындагы нигезләмәгә З нче күшымта

ХАЛЫК ТЫҢЛАУЛАРЫНЫң ЯЗЫЛУ БИТЕ

«_____» соравы буенча.

”

Без, тубәндәгеләр, Татарстан Республикасы Мөслим муниципаль районы _____ халкы
инициативасы белән _____ мәсьәләсә буенча гавами тыңлаулар үткәрүне
хуплыйбыз:

«_____

»

N т/б	Фамилиясе, исеме, атасының исеме һәм туган елы (18 яшендә-туу көнен һәм ае)	Яшәү урыны адресы	Шәхесне раслаучы паспорт мәгълүматлары сериясе, номеры, кем тарафыннан һәм кайчан бирелгән.	Шәхси имза	N т/б

Язылу көгазен таныклыйм:

(имза жыйган затның фамилиясе, исеме, атасының исеме, паспортының яисә граждан паспортын
алмаштыручы документының сериясе, номеры һәм бирү датасы, аны биргән органның исеме яисә коды, яшәү
урныны адресы, аның имзасы һәм аны кую датасы).

Гражданнарың инициатив төркеме вәкаләтле вәкиле _____

(имза) (Ф.И.А.и)

Татарстан Республикасы Мөслим
муниципаль районы Олы Чакмак
авыл жирлегендә гавами
тыңлауларны оештыру һәм үткәрү тәртибе
турыйнданы нигезләмәгә 4 нче күшымта

ХАЛЫК ТЫҢЛАУЛАРЫНЫң ЯЗЫЛУ БИТЛӘРЕН ТИКШЕРУ БЕРКЕТМӘСЕ

«_____

_____ » соравы буенча.

Татарстан Республикасы Мөслим муниципаль районы _____ авыл жирлеге Советына тәкъдим ителгән гавами тыңлаулар үткәрү инициативасын хуплаучы гражданнар саны _____.

Сайлаучылар имзалары тикшерелде _____, алар арасыннан гамәлдә түгел дип билгеләндө: _____ түбәндәгө сәбәпләр буенча:

Гамәлдә булмаган имзалар саны - _____.

Советка тәкъдим итегендегі фактта язылган дөрес имзалар тәшкил иткән гомуми саны _____.

Эшче төркем житәкчесе _____

(имза) (Ф.И.А.и.)

Эшче төркем әгъзалары _____

(имза) (Ф.И.А.и.)

(имза) (Ф.И.А.и.)

(дата, вакыт)

(имза) (Ф.И.А.и.)

Тражданчарлық инициатив төркем секретары _____
(имза) (Ф.И.А.и.)

Татарстан Республикасы Мөслим
муниципаль районы Олы Чакмак
авыл жирлегендә гавами
тыңлауарны оештыру һәм үткәру тәртибе
турындагы нигезләмәгә 5 нче күшымта

ГАВАМИ ТЫҢЛАУЛАР БЕРКЕТМӘСЕ

"___" 20__ ел _____

иинициативасы буенча гавами тыңлаулар билгеләнде.

(муниципаль хокукый акт)

(дата) ___N _____

(муниципаль хокукый акт исеме)

басылган (халыкка житкерелгән): _____

адресы: _____

(уздыру датасы)

Оештыру комитеты: _____

Катнаштылар: _____

Рәис: _____

Секретарь: _____

Экспертлар: _____

Гавами тыңлауларда катнашучылар: (теркәлгән катнашучылар саны)

Гавами тыңлауларда катнашучылар: _____

(Ф.И.А.и.)

Тыңладылар:

1. _____ (Ф.И.А.и.)

2. _____ (Ф.И.А.и.)

3. _____ (Ф.И.А.и.)

Телдән һәм язма рәвештә кертелгән тәкъдимнәр саны _____, шул исәптән:

N т/б	Тәкъдимнәр	Гариза бирүче

Гавами тыңлаулар рәисе _____
(имза) (Ф.И.А.и.)

Гавами тыңлаулар секретаре _____
(имза) (Ф.И.А.и.)

Татарстан Республикасы Мөслим
муниципаль районы Олы Чакмак
авыл жирлегендә гавами
тыңлауларны оештыру һәм үткәрү тәртибе
турындагы нигезләмәгә б нчы күшымта

ГАВАМИ ТЫҢЛАУЛАР НӘТИЖӘЛӘРЕ ТУРЫНДА БӘЯЛӘМӘ

"___" 20__ ел _____

иинициативасы буенча гавами тыңлаулар билгеләнде.

(муниципаль хокукый акт)

(дата)____N _____

(муниципаль хокукый акт исеме)

басылган (халыкка житкерелгән):_____

адресы:_____

(уздыру датасы)

Гавами тыңлауларга чыгарыла торган сораяу (сораулар) _____

Гавами тыңлаулар үткәрү инициаторы _____

Халык тыңлауларын үткәрү датасы, вакыты һәм урыны _____

Гавами тыңлаулар үткәргән оештыру комитеты _____

Гавами тыңлауларда катнашучылар, шул исәптән чыгыш ясау хокукина ия булучылар турында
мәгълүмат _____

Гавами тыңлауларга чыгарылган жирле эһәмияттәге мәсьәләне (мәсьәләләрне) хәл итү буенча
тәкъдимнәрнең бердәм исемлеге:

Фикер алышуга чыгарылган сораулар		Экспертлар һәм катнашучыларның тәкъдимнәре		Тәкъдимнәр көртелде, хупланды	Искәрмә
N т/б	мәсьәләнен формулировкасы яки проектның исеме	N т/б	тәкъдим тексты	Катнашучы эксперт Ф. И. А.и.)	
1		1.1			
		1.2			
2		2.1			

Жирле эһәмияттәге мәсьәләне хәл итүнен йомгаклау варианты: _____
Гавами тыңлауларда катнашучыларның тавыш бирү нәтижәләре:

риза _____ (кеше)

каршы_____ (кеше)
тыелды_____ (кеше)

Оештыру комитеты рэисе _____

Оештыру комитеты секретаре_____